

1
- 1754 / 1 - 94 / 95

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1994-1995 (*)

15 MAART 1995

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van artikel 966 van het
Gerechtelijk Wetboek, met betrekking
tot de wraking van deskundigen**

(Ingediend door de heer Vanleenhove)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Artikel 962 van het Gerechtelijk Wetboek verleent aan de rechter de mogelijkheid om, ter oplossing van een voor hem gebracht geschil of ingeval een geschil werkelijk en dadelijk dreigt te ontstaan, deskundigen te gelasten vaststellingen te doen of een technisch advies te geven (cf. Cass., 29 maart 1974, *Arr. Cass.*, 1974, 839). Magistraten doen vaak een beroep op specialisten omwille van hun technische of wetenschappelijke kennis. De rechter heeft een grote vrijheid om een deskundige aan te wijzen.

De partijen hebben de mogelijkheid om over de benoeming van een deskundige overeen te komen, overeenkomstig artikel 964, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek.

Wanneer de partijen niet zijn overeengekomen omtrent de benoeming van een deskundige, kan de rechter ambtshalve een deskundige benoemen die niettemin door partijen kan worden vervangen indien zij het niet eens zijn met de aanstelling (artikel 964, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek), en dit vooraleer de deskundige van zijn benoeming kennis krijgt.

(*) Vierde zitting van de 48e zittingsperiode.

- 1754 / 1 - 94 / 95

Chambre des Représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1994-1995 (*)

15 MARS 1995

PROPOSITION DE LOI

**modifiant l'article 966 du Code
judiciaire en ce qui concerne
la récusation d'experts**

(Déposée par M. Vanleenhove)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

L'article 962 du Code judiciaire prévoit que le juge peut, en vue de la solution d'un litige porté devant lui ou en cas de menace objective et actuelle d'un litige, charger des experts de procéder à des constatations ou de donner un avis d'ordre technique. (cf. Cass., 29 mars 1974, *Arr. Cass.*, 1974, 839). Les magistrats font souvent appel à des spécialistes pour leurs connaissances techniques ou scientifiques. Le juge dispose en la matière d'une grande liberté pour désigner un expert.

Conformément à l'article 964, alinéa 1er, du Code judiciaire, les parties peuvent s'accorder pour nommer un expert.

Si elles ne se sont pas accordées pour nommer un expert, le juge peut en nommer un d'office. L'expert peut néanmoins être remplacé de l'accord des parties, si elles ne peuvent marquer leur accord sur la désignation (article 964, alinéa 2, du Code judiciaire), et ce, avant que l'expert n'ait été averti de sa désignation.

(*) Quatrième session de la 48e législature.

Artikel 966 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat deskundigen kunnen worden gewraakt om dezelfde redenen als de rechters, opgesomd in artikel 828 van het Gerechtelijk Wetboek.

Aldus kunnen ten aanzien van deskundigen die door de rechter worden aangeduid, middelen van wraking worden aangevoerd die gesteund zijn op een vermoeden van partijdigheid, of zij kunnen op verzoek van de meest gerede partij worden vervangen (artikel 977 van het Gerechtelijk Wetboek).

Bovendien is volgens artikel 967 van het Gerechtelijk Wetboek iedere deskundige die weet dat er enige reden van wraking tegen hem bestaat, ertoe gehouden dit onverwijld aan de partijen mee te delen en zich van de zaak te onthouden indien partijen hem geen vrijstelling verlenen.

Recentelijk is echter gebleken dat in sommige verzekeringsdossiers systematisch deskundigen worden aangeduid die geenszins onafhankelijk zijn. Dikwijls gaat het om deskundigen die als werknemer of als zelfstandige verbonden zijn aan een of meer verzekeringsmaatschappijen, zelfs wanneer een van deze laatsten partij is in het geding.

Dit is uiteraard een ernstig beletsel om als onafhankelijk gerechtsdeskundige te kunnen optreden.

De aanstelling en de wraking van een deskundige behoren tot de soevereine appreciatiebevoegdheid van de rechter. Toch blijkt dat deskundigen, die een duidelijke band hebben met een verzekeringsmaatschappij die partij is in het geding, niet gewraakt worden. Evenmin wraken deze deskundigen zichzelf, hoewel zij daartoe verplicht zijn overeenkomstig artikel 967 van het Gerechtelijk Wetboek en ook volgens de deontologische regels.

Vermits deze praktijken meer en meer blijken voor te komen, is het nuttig om de bepaling van artikel 966 van het Gerechtelijk Wetboek duidelijker te maken.

In artikel 966 van het Gerechtelijk Wetboek wordt daarom de verplichting opgenomen om de deskundige te wraken, indien bewezen wordt dat hij aangestelde of werknemer is van een der partijen in het geding.

G. VANLEENHOVE

L'article 966 du Code judiciaire prévoit que les experts peuvent être récusés pour les mêmes motifs que les juges, c'est-à-dire pour ceux énumérés à l'article 828 du même Code.

C'est ainsi que des moyens de récusation fondés sur une présomption de partialité peuvent être allégués à l'endroit des experts désignés par le juge ou que ceux-ci peuvent être remplacés à la requête de la partie la plus diligente (article 977 du Code judiciaire).

L'article 967 du même Code prévoit en outre que tout expert qui saura cause de récusation en sa personne est tenu de la déclarer immédiatement aux parties et de se déporter si elles ne l'en dispensent.

Il s'est toutefois avéré récemment que dans certaines affaires d'assurance, l'on désigne systématiquement des experts qui sont loin d'être indépendants. Il s'agit souvent d'experts qui sont liés, en tant que travailleurs salariés ou indépendants, à une ou plusieurs compagnies d'assurances et qui sont désignés alors qu'une de ces compagnies est partie à la cause.

Il va de soi que ce lien constitue un empêchement grave qui leur interdit de remplir la fonction d'expert judiciaire indépendant.

Si la nomination et la récusation des experts relèvent du pouvoir discrétionnaire du juge, il s'avère toutefois que les experts qui sont manifestement liés à une compagnie d'assurances partie à la cause ne sont pas récusés et qu'en outre, ils ne se déportent pas non plus dans un tel cas, bien qu'ils soient tenus de le faire en vertu de l'article 967 du Code judiciaire et que la déontologie le leur impose.

Etant donné que de telles pratiques sont de plus en plus courantes, il est nécessaire de préciser la portée de l'article 966 du Code judiciaire.

Nous proposons dès lors d'inscrire dans l'article 966 du Code judiciaire l'obligation de récuser l'expert s'il s'avère qu'il est le préposé ou le salarié d'une des parties à la cause.

WETSVOORSTEL

Enig artikel

Artikel 966 van het Gerechtelijk Wetboek wordt aangevuld met het volgende lid :

« Indien wordt aangetoond dat de deskundige aangestelde of werknemer is van een der partijen in het geding, wordt hij van rechtswege gewraakt. »

8 maart 1995.

G. VANLEENHOVE

PROPOSITION DE LOI

Article unique

L'article 966 du Code judiciaire est complété par l'alinéa suivant :

« L'expert est récusé de plein droit s'il est prouvé qu'il est le préposé ou le salarié d'une des parties à la cause. »

8 mars 1995.